

SZERKESZTŐI IRODA:

Műhelye 21. szám. (Postaépület) hová a lap szellemi részét illető közlemények csimzandók.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordva

16 frt. Negyedévre 4 frt. Egy évre 16 frt. Egy órára helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnep napokon.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ES TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETESI DIJAK

Egy cztimotornyai tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 80 kr.

Nyiltéri cikkek

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

sornálok és a municipium.

A Pesther Lloyd, a győri sikkasz-ötletéből, ismét keményen neki-ly a magyar municipális közigazga-nak s lerántja azt a sárga földig. Talál elég erős kifejezést a me-gszádkodás megbélyegzésére, me-ismételtén ázsiaiinak keresztel. Budapesti börtönök leibjournalja mint a megyei és városi közigazga-körében minden, de minden rothadt; bizonyítja a győri eset is, ez bizo-nyítja azon esetek, melyek az ország-majd egyik, majd másik részében-élnek napfényre az elkövetett hűt-legekről, ezt bizonyítják azok a-egyvart közbiztonsági állapotok, me-hol itt, hol ott rögtönítélő-akodás elrendelését teszik szükség-sé, s a mely állapotok előidézésé-a P. Lloyd szerint nagy érdeme-a a municipiális közigazgatásnak, ly megbénítja az állami közegek mű-ését; s végül ezt bizonyítják a me-ly közigazgatás megbízhatatlansága, yhesége és az a klikk-szervezet, mely-alapjondolata a sógorság, kom-ly. Így aztán a municipiális tisztvi-álkban nincs meg az a köteleesség-ly, az a fejelem, az a munkaszere-ly, mely a jó közigazgatásnak elenged-etlen feltétele. A siralmas állapotok-ly okát a P. L. abban is látja, ly a municipiális tisztviselők állása-ly biztosítva, javadalmazásuk pedig-ly nyomorult, hogy inkább azt cso-lytjuk, ha vannak köztük olyanok-ly elég erősek a kísértésnek ellen-ly.

Szóval a P. Lloyd merőben elité-a magyar önkormányzati közigazga-ly s a sorok között sejteti abbéli-lygőződését, (hangyan nem tudók-ly régóta), hogy a bajokon csak a-lygázgatás államosításával lehetne-lyni.

A P. Lloyd ugy látszik két évti-lyt álaludt. Mert az önkormányzatot-ly a megyét tenni felelőssé a mai rosz-lygázgatásért: ez vagy szándékos fél-lymerése a helyzetnek vagy pedig az-lytől ciklikiró álaludta azt az időt, ly alatt az utóbbi két évtized fo-lymán, a magyar municipiumot a sok-lyorm-kísérlettel tönkre tették, me-lyamissitették.

Igen, mert valójában az a tény, ly ma már Magyarországon nincs-lyghatósági önkormányzat, nincs mu-lycipális autonomia. Aki ismeri a tör-lyveket, aki ismeri a megyék és vá-lyrok szervezetét, aki ismeri azt a mi-lysteri és főispáni omnipotenciát, mely

mai nap a magyar közigazgatásban ural-lydik, az becsületes meggyőződéssel-ly nem beszélhet önkormányzatról s nem-lyhet felelőssé egy valami nem létezőt-ly a kormány büneiről és mulasztásaiért.

A P. Lloyd panaszkodik a megyei-ly és városi közigazgatásban garázdálkodó-ly sógorság-komaság, és klikk-rendszer-ly miatt. Igen, de ezt a nepotizmust is a-ly Tisza-korszak nevelte nagygyá. Oh, ne-ly tessék jezsuitáskodni! Minden városban-ly és megyében van egy-egy klikk, mely-ly a hivatalokat, a közjvedelmeket, a-ly közpénzeket, az egész közigazgatást sa-lyját magánérdekeire zsákmányolja ki; ezek a klikkek mindenütt kormánypár-lytiak s mindenütt a főispán áll az élti-lykön. S a miniszterium mindent szente-lysit, amit a klikk és kreaturái tesznek, óhajtanak, elkövetnek és mindenre szem-lyet huny, amit a klikk cselekszik.

S miért? Azért, mert e megyei-ly és városi klikkek tartják fenn a Tisza-lykormány uralmát; ők választatnak neki-ly országos képviselőket, ők adnak véle-lyményt a kormánynak a helyi visz-lyonyok felől, ők állítják össze, a főispáni-lykandidáció segélyével, a megyei-ly és városi tisztikarokat, azokba behelyez-lyvén a klikkek minden kvalifikálatlan, teker-lygő, rest és számár és megbízha-lytalan kreaturáját.

Soroljunk fel példákat egyes me-lygyéből, minden megyéből és város-lyból? Nevezzük meg az egyéneket?

Igy aztán természetesen, hogy a tár-lysadalom tisztességes elemei visszavo-lynulnak a közéletből. Minek részt venni? Egyfelől szemben találják magukat a-ly megyei klikkkel, élén a főispánnal, te-lyhát a hatalommal, másfelől szemben-lyállanak a központi kormánnyal, te-lyhát ismét a hatalommal. Aztán foly-ly a garázdálkodás és garázdálkodás a mu-lycipiummal.

Minden elhanyagoltatik, csak a-ly klikk érdekei; főispán és érdekcsoport-lyja semmire sem ügyelnek, csak arra, hogy a megyéből minél több kormán-lypárti képviselő küldessék föl a „ke-lygyelmes” ur rendelkezésére. Mit és ki-ly törődnék aztán közbiztonsággal? köz-lyrenddel? közegészségügygel? közpén-lyzek kezelésével? Sőt szemet huny min-lydenki, akinek kötelessége volna látni, mert az illető tisztviselők rosszak ugyan-ly hivatalnoknak, de igen jó és buz-lygó kortesek.

Itt, itt van a baj kuforrása, édes-ly sornálok. A miniszterek és főispánok-ly ellenőrizhetnék a közigazgatást, hiszen-ly korlátlan hatalmuk van rá s talán egy-ly kissé kötelességük is volna. Nem te-

szik. Miért? Mert — így követeli ezt-ly a pártédek. Ez pedig ma nálunk az-ly egyesegyedül irányadó szempont.

Államivá tenni a közigazgatást?-ly Hát talán az államiadóhivatalokban, pénz-lyügyigazgatóságokban, postánál és távir-lydánál, tan- és adófelügyelőnél, katonasá-lygnál és jószágigazgatóságoknál jobb meg-lybízhatóbb, gyorsabb, igazságosabb az igaz-lygatás? Hát nem a fővárosi „állami”-lyrendőrségnél fordultak elő a legszebb-ly botrányok? Nem a postánál és a ka-lytonai manipulációknál fordulnak-e elő-ly naponként a hűtlén kezelések?

Igen: államivá kell tenni a köz-lyigazgatást. Jó. De hát miért nem te-lyszitek? Hiszen megvan rá az összes-ly hatalma a kormánynak és pártjának!

Igen: nem teszi, mert pártédeke-ly az, hogy ez a nyomorúságos, megha-lymisított lényegéből kiforgatott, sárba-ly tiport „autonomia” éljen és virágozzék, mert csak ez biztosítja a Tisza-érdek-lycsoportozat többségét!

Politikai hírek.

Ugron Gábor Mezőtúron. A „mezőtúri-ly” kerületből értesítenek, hogy vasárnap U-lygron Gábor Szentkirályi Alberttel Turkevi-lybe érkezett és a pártvacsorán vett részt. A-ly napok óta Turon időző Rácz Géza és Szem-lyecz Emil a piszácateren népgyűlést tartot-lytak. Rácz Géza megtámadta Vadnay An-lydor, Eötvös Károlyt, Szentkirályit és a-ly függetlenségi pártot, a mi a hallgatóságnál-ly kedvezőtlen hatást tön. Rácz Géza után-ly Ugron Gábor lépett az emelvényre, vissza-lyutasította a függetlenségi párt és férfa-lyi ellen intézett támadást, a két független-lyégi párti jelölt hivatkozott szeretetre, kibékü-lylésre intette és a párt elveit rendkívüli-ly nagy hatással fejtegette egy órán keresz-lytül. Ámbár Ugronnak nem látszik sikerülni-ly a két pártot egyesíteni, azonban elérte, hogy-ly a küzdelem élessége csillapuljon. Ugron-ly Szentkirályit ajánlotta, mivel az ő személyét-ly a függetlenségi és az antiszemita is je-lylöltül elfogadhatják.

A honvéd csapatok létszáma a legújabb-ly statisztikai adatok szerint a következő: Gyalogság: béke idején 1155 tiszt és hiva-lytaltok, 7893 közember; háború idején 3178-ly tiszt és hivataltok, 150,061 ember; az anya-lykőnyvi állomány: 2583 tiszt és hivataltok, 174,687 ember. Lovasság: béke idején 185-ly tiszt, 1992 ember; háború idején 540 tiszt, 13590 ember; anyakőnyvi állomány 380-ly tiszt, 25,306 ember. Az összesített anya-lykőnyvi állomány 2963 tiszt, 200,493 ember-ly és 7184 ló. Ezekből kitűnik, hogy a legén-lyységi anyakőnyvi állomány mind a két fey-lyverneknél nagyobb mint a szükséglet hábo-lyrukban, míg a tisztikarnál kisebb. A gy-

logaságnál hiányzik 595 és a lovasságnál 160,-ly összesen tehát 755 tiszt.

Egy császár a kinem ebred fel többé. Bácsból távirják nov. 1-ri: Pénzügyi kö-lyrökben ma Vilmos császár állapotáról a leg-lyagasztióztó tartalmu magán táviratok voltak-ly elterjedve. E sürgönyök szerint a császár-ly erői csaknem teljesen kimerültek s Baden-lyBaden enyhe levegőjének felszerelése a ber-lylini zord légkörrel ezuttal nagyon megártott-ly neki. A folytonos hűlések arról tanuskod-lynak, hogy semmi ellenálló ereje nincs többé-ly a külső befolyások ellen. Gyöngesége napról-ly napra nagyobodik s az orvosok attól tar-lytanak, hogy a császár már a legközelebbi-ly órák valamelyikében csöndesen elalszik s-ly föl sem ebred többé.

Hallelujah!

(Révai Pál a martyr.)

II.

Tisztázva a helyzetet, bátran mond-lyhatjuk, hogy Révai tiszteletes voltaképen-ly bírálatunkat veszi fölünk rosz néven. Bírá-lylatunk pedig így szólott:

„Egykori vallási türelmetlenségnek bizonyítékát-ly emlegetve, Révai ur nem mint igehirdető, hanem mint-ly vádló lépett fel.”

E szavakat tartja Révai tiszteletes ma-lygára nézve sérelmeseknek; ezek megozato-lylására és megdöntésére írta idézett cikkeit, melynek véges részét imig paprikázza ki:

„Most az olvasó közönségre bízom az ítéletet, s-ly a kötelesség magasztosan szent érzésével állók a nyil-lyvánosság és illetékes felsőbb hatóságok előtt: vajjon én-ly vagyok-e lázító, vagy az „Ellenzék” 242 ik számának-ly vezéreszkizkezője? Ki költi fel a türelmetlenség ördögét? Én-e, vagy az „Ellenzék.”

Ezzük, hogy a Révai ur koponyáját-ly nehéz dolog felvilágosítani, de mégis meg-lykísértjük, mert külfömben abban a hitben-ly létezőnké végig ez árnyékvilág, hogy ne-lyki a türelmetlenség avas zsirjától csepegő-ly papnak van igaza.

Révai tiszteletes ur, egy emlékünné-lypélyen, a templomban, a szószerkről, elbe-lyszéli a Csernátóni Márton historiáját, a mi-ly röviden abból áll, hogy másfél század előtt-ly e ref. papot a „barothi pápista atyafiak-ly megtámadták és megverték.” A templomban-ly katolikusok is voltak. Ugyanakkor elbe-lyszéli a Péter Lukács uram historiáját, mely-ly abból áll, hogy a baróthi kath. plébános, vallási türelmetlenségben megverte és me-lyverette Péter Lukácsot a kalvinistát, s hogy-ly egy baróthi prókator az ebből támadt ac-lytíóban a szerencsétlen ember karjának le-lyvágatását és testének kerékbotörését kéri-ly vala. Ismételtük, a templomban kath. hívek-ly is voltak.

Erre mondtuk, hogy R. tiszteletes 150-ly év óta nyugvó sirhantokat feszített föl. És-ly most, az ő felvilágosítása után megint kérd-lyjük, miféle ördög sugalmazta a tiszteletes-ly urat e történetek elbeszélésére, ha nem a-ly vallási türelmetlenségnek ördöge?

Protestánsok és katolikusok jó béke-lységben élnek hazánkban. Nagy ideje már, hogy — a zsidó hecezeket kivéve, melyek-ly inkább szociális természetűek — a vallási-ly türelmetlenségnek még csak híré sem hall-lyjuk. A hitélet és hitágazat kölcsönös me-lybecsülése erkölcsös szokássá vált hazaszer-lyte mindenütt. E jótékony és áldásos szelensé-lyben kiválszt R. tiszteletes egy olyan al-lykalmat, a melyen a kath. hívek is meg-lyhallhatják szavát, és elbeszéli a setét-ly idők setét történetét. Föltétlenül rég behe-lygedt sebeket, hogy újra vérezzenek. Rá-lymutat az igazságtalanság kipadjára s a-ly brutálisnak köveire. És a ref. hallga-lytók önkényi elgondolják: azt a brutális-ly igazságtalanságot mi szenvedtük; és a-ly kath. hallgatók szintén elgondolják: az a-ly brutális igazságtalanság minket terhel. Ek-lyként a hallgatóság lelke mélyében két-ly részre oszlik: bántalmazótra és bántalma-lyzóra — s hogy a kép ki legyen egészítve, ott áll a synedrium szószerkén a vádló, a-ly ki keneteljesen mutat rá az elkínzott kál-lyvinista emberre, fázó gyermekeire, szörnyű-ly földöntetetésére s a hatalmas, gőgös, türel-lymetlen és kegyetlen kath. plébánosra.

Igy hirdeti R. tiszteletes ur a szere-lytet vallásának igjét. Így oktatja népet a-ly felebaráti vonzalmakra; így hintegeti az-ly evangélium sugarait jókra és gonoszokra. A pap kötelessége lecsillapítani a fölza-lylatot kedélyhullámokat s szelidíteni az-ly indulatok vadását. Révai tiszteletes ezt a-ly kötelességét úgy érti, hogy körül néz a-ly vidéken, látja, hogy minden sziv csendes-ly és minden lélek nyugodt — nosza! ásót, ka-lypát vesz a kezébe, fölbolygat két sirhal-lymot, bonczolás alá veszi az elfelejtett ha-lylottakat, megtölti a levegőt hullaszaggal; rémtörténetet alvó szenvedélyeket korbácsol-ly tel s e brutálisok után azt írja a Ko-lylozsvárban, hogy „a kötelesség magasztosan-ly szent érzésével” áll a nyilvánosság előtt.

Ugyan ne komédiázzék a tiszteletes ur! Révai ur tagadja, hogy ő intoleran-lyciát szított. Hát miért mondta el történe-lyteit, melyeket hallgatósága nem is ismert? Javítani akart velük? Hiszen ott semmi-ly nyoma sincs a vallási türelmetlenségnek, mely-ly javításra szorulta. Avagy szembe-ly akarta tenni a mult idők sötétségét a jelen-ly idő világosságával? Ha ezt akarta: nem-ly vádolgat. Ámbár a történelmi igazság az, hogy az üldözés nem egyidőalú volt, s min-lydig a hatalom azon mértékétől függött, melyet egyik vagy másik felekezett bírt. De R. tiszteletes nem is azért idézte föl a-ly multak rémeit, hogy akár megijesszen tö-lylük akár megajvítson általuk. Mert ő maga-ly feltételezi „ama szomorú idők” visszatéré-lyt, midőn csak a Capitolium hegyéről át-lykok kísértében kibocsátott parancsolatok

AZ „ELLENZÉK” TÁRCÁJA.

1887. november 3.

Szép halál.

(E. Kovács Gyulától.)

Csak egy hűvös kurtja éjjel,
S im egy erdő hullott széjjel,
Tegnap fénybe tűrdött még fenn,
És ma nincs fenn egy levél sem,
Az én tájam sátra, lombja
Leomolva egy halomba.

Régi kép; de ugy fáj látni,
Ugy szorongat: vajjon hát mi?...
S mintha már is éjbe vesznék,
Jönnek a bús régi eszmék.
Pedig e gyors elmúlásban
Főnséges szép tanúság van.

Ni! Ott egy lomb még fenn ágán,
De mi öröm van az áráván?
Csak vonaglik, teng-leng sáppad,
Bimáknodik a halálnak:
Még egy órát, még egy percet!
S végre is csak holtlta reszket.

Ez nem; ezt nem látta ember
Halálkinnal, gyötrelmekkel.
Ez csak eltűnt; volt, nincs. Itt-ott!
Csak leperdült, csak lesiklott!
Nem remegett s árgán sirva,
Ragyogásból esett sirba.

El amazzal a bús rajzzal,
Az lever, ez földmagasztal.

E mosolygó friss halomtól

Derült lelkem égre fordul,
S büszke, bátor vágygyal kéri:
Ég, ily véget adj majd néki!

Kriza János sirjánál.

1887. november 1.

Álljunk meg e sirhalomnál most, mi-lydön a nagy természet haldoklik s az embe-lyrek anyai milliója keresi fel a temetőt, hol-ly kedveseik aluszszák örök álmukat, s szen-lyteljünk egy pillanatot a halhatatlan költő, tanár, tudós főpap s valódi nagy jellem-ly Kriza János emlékezetének.

Ő kerülté ugyan egész életében a-ly fényt, a pompát, a kitüntetést. Nemes egy-lyszerűségével nyert meg mindenkit, igaz-ly krisztusi szerénységével hódított meg anyai-ly szívet.

Sirja is el van vonulva, félre a teme-lytől szélre, alig pár lépésnyire a mezőtől, közel kedves barátja, az amerikai híres-ly utazó Farkas Sándor sirja mellett. Mintha-ly sirja is csendes lakója szerénységét akarná-ly jelképezni! Aztán ő ugy is szerette a fá-lykat, a nagy természetet, a virágokat. Hány-lyszor nem hintették már ezek be sirját ősz-lyes hulló falevéllal, bánatjuk jelével.

Nem tüntetni jöttünk sirodhoz nemes-ly szellem, hanem lelkesülni lánglelked alko-lytásain, dicsőn megfutott élteden. Légy nyu-lygott ott fenn az angyalok fényes birodal-lymában. Dicsőretedet zengeni gyengo az én-ly ajakam, aztán érdemeidet szépen méltányo-lylá az Akadémia feltűtött emlékbúzá-lydében, s annak a vallásfelekezetenek ifjusá-lyga, melynek iskolában először áldoztál a köl-lytészett szent oltárain, emléktáblát emelt szü-lylő házad falán. Könnyet sem hullatunk, mert a „lelked lelke” szerető hitvesed hul-

lat helyettünk is, tieid s az egyház már-ly sokat könnyeztek.

E szent pillanatban összeállítjuk ne-lymes tetteidet, hogy mint tűzszlop világol-lyjon nekünk s szolgáljon példányképül.

Kriza János egy egyszerű unitárius-ly pap gyermeke, széklei tündérországban élte-ly le gyermekkorát édenét, hol a mint ő írja: „Zöld erdő zugásán, vad galamb bugásán”-ly nevelte jó anyja.

A széklei nép ajkáról elleszte a dalt, a balladát, a nép mesét, leírta, magyarázta-ly s egy ethymologiai szótarral bővítve át-lyadta az irodalomnak „Vadrózsák”-it. — Ez-ly lelkesedéssel fogadta s elismeréssel jelölt az-ly akadémia és Kisfaludi társaság siettek keblükbe fogadni az egyszerű unitárius papot.

Hogy mily nagy szolgálatot tett e-ly művével az irodalomnak az eléggé világos-ly Fogarasi Mihály püspök nyilatkozatából. Mikor ennek nagy szótárát az akadémia ki-lytűntetéssel koszorúzta meg így szól a mély-ly tudomány főpap: „A főbb siker nem az-ly enyém, hanem a Krizsá.” Vallásközönsége-ly is váratlanul fizeti meg a püspökséggel.

Ő szerénységgel fogadja a kitüntetések s éj-lylet napra téve dolgozik megkettőztetett s or-lygalommal, életében készíti elő magának az-ly örökéletet. Nagy tudománya, mely szorga-lylma, igazi papi jellege segítségére voltak-ly nehéz pályáján. Ekkor már ismerte a cla-lyssikus népek irodalmát, jártas volt a német-, francia-, angol nyelvben s ez utób-lybiakból át is ültetett több remek művet édes-ly hangzásu anyanyelvünkre. Az ő buzgósa-lyga teremte meg a „Keresztény Magvető” t ezt-ly a derék unitárius folyóratot.

Aneeltél nem szűnik meg a magyar-ly és angol unitáriusok között éleszteti a ba-lyrátságot. Fáradságot siker koronázta. Az an-lygol unitáriusok az ő közbenjárására folytan-ly 100 font sterlinget szavaznak évenként,

hogy ezen unitárius papjelöltek a londoni-ly papnevelő intézetben tanulhassanak.

Kicsiny egyháza hajóját, melyet a ha-lyzát ért nagy vihar nem csekély mértékben-ly megrongált biztos révpartra vezette. Védte-ly a sajtóban a feltornyosuló hullámok ellen. Szavára elnémult az ellenség s jó barátja-ly lett az egyháznak az is, aki az elébb a hul-lylámokba akarta fojtani.

Jól lehet egy — a kereszténység —-ly kicsiny felekezetenek volt a főpásztor, sze-lyleme még is kiemelkedett a felekezetiesség-ly szűk látköréből. — Ama nagy elvet írta-ly szülőjára: „mindnyájan egy édes atya gyer-lymekei vagyunk s így egymásnak testvérei.” Az Istent hön imádtá. A hazát szolgálta 40-ly évig, mint hű napszakmósa, mint pap és ta-lynár. Ennek boldogításáért munkált 64 éven-ly át. Látta letűnni hazája szerencse csillagát, megérté hajnalra derültét.

Szeretett mindenkit, őt is becsülte-ly minden ember. Mindenkihez volt egy nyá-lyjas szava, egy forró kézzorítás. Itt e kis-ly Athén művelt népe szerette, bálványozta. Édes főtisztelendő urnak szólította a nép, az ifjuság apjának nevezte, kedves nejét-ly pedig anyjánul tisztelte.

De egyszer csak megkondult a halál-lyharang, szólott a halál „por vagy és porrá-ly kell lenned.” S 1875-ik évben nagy pón-lyten mikor idvezítőnek lehajta fejét és meg-lyhala, belőle is elköltözött a nemes szellem. Azóta teste itt porladoz, de él emlékezete-ly nemes tettei, becsülete, példás élete.

„Nem halt meg ő, ki milliókra költő-ly de élte kinosát, habár napja mult, há; le-lyzárván azt a mi beme földi egy éltető esz-lymévé fiomult, mely fenmarad s nőttön nő-ly tiszta feje, a mint időben, térben távozik, melyhez tekint fel az utód, érte óhajt s re-lymél, hiez és imádkozik.”

D. M.

Ujabbkori hamupipóke.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

VI.

(Folytatás.)

(13)

— Ha megengedi elmondok magának-ly mindent, folytatta a leány, iszonyu erőfeszí-lytéssel arra kényszerítve magát, hogy be-lyszéljen. Nem fog becsületemre válni amit-ly mondani fogok, de jobb ha tul esem rajta-ly minél előbb, és maga rögtön megtudja ró-lylam a legrosszabbat. Ferenoz, midőn ma-lyga megkért, hogy legyek a felesége, két-ly okért egyeztem bele. Ő — az erőltetett reked-lytes hang remegett és elnémult néhány pil-lylanatig — ő kívánta, és én ugy meguntam-ly ugy belefáradtam itteni életembe, a sze-lygénységgel való küzdés annyira terhemre-ly volt, hogy örömmel néztem elibe annak az-ly időnek, hogy megváljak tőle. Tudtam, hogy-ly nem voltam szerelmes magába, de szeret-lytem, nagyon szerettem, sokkal jobban mint-ly bárki mást, és őn gazdag volt, s egyedüli-ly fiu, és én gazdagságra vágytam.

Az ifju körülő mozdulattal emelte fel-ly kezét, de Magda nem ügyelt reá; folytatta-ly ugyanazzal a gépies modorral, majdnem-ly mindenik szó között megálva.

— Wittingham Apátságban egy másik-ly férfival találkoztam, aki gazdagabb volt-ly önnél, és a saját ura, mondá — és —

— És most el akar engem hagyni, a-ly gazdagabb kérőért? — kiáltá keserűen-ly Ferenoz.

— Azt gondolja, hogy ő megengedné?-ly válaszolt Magda hasonló keserűséggel. Igen, én-ly tetszettem neki, sőt néhány boldog óráig-ly elég örült voltam azt képzelni, hogy iga-lyzán szeret; és, oh, kegyelmes ég, mily-ly boldog voltam akkor! — Midőn karjában

menyődörgései között lehet és szabad imádni az istent; — midőn, csak a Szent Péter kulcsaival nyílnak fel a föld bűnös gyermekei előtt a menyország kapui Ez ugyan badar és tudatlan beszéd, mert nincs a világnak olyan fülű papja, a ki átkot, halált volna menyődörgöni a „Capitolium” tetejéről, miután a pápák soha sem laktak a „Capitolium” hegyén — s mert a kath. vallás nem tekinti a többi felekezetek híveit a menyországból kizártnak: de badarságában és tudatlanságában is kéri belőle a vádolásnak és gyűlölködésnek intenzitása.

Révai tiszteletes ur egy másik helyen idézi a saját esetét is, hogy ekként a két régi mártírt megtoldhassa egy új mártírral. Elbeszélvén ugyanis Csarnátoni Márton üldöztetését a baróthi katolikusok által, s őszintén így folytatja prédikációját:

„az emberi szívől származó indulatok és szenvedélyek a maguk brutális kitörésükben ma is ugyanazok mik 150 év előtt valának s ha tudnánk, hogy ma, midőn itt szolgálatomat végezem, a mező közepében föl kellene vennem a Csarnátoni Márton hosszú keresztjét; azért, mint 150 év előtt, holnap én is tudatni előnékem veletek imádni az erős istent.”

Ugyan ne henevezzen a tiszteletes ur! Dehogy jönné, dehogy is jönné. Egész életében a nagyok árnyékában pihent s a hatalom melegeiben sütkérezett. Az ilyen ember nem tartozik a dacos fajta közé. Ha jól elpáholhat volna ezért a beszédjéért a mezőn, hát szép eszesen hideg vizes borogatót rakogatott volna a fájó részekre s panaszosz instanciát irt volna Henter Béla szolgabíróhoz, esetleg a dr. Hajósiól nyert visum repertum alapján, sulyos testi sértés ezimén püti indított volna a n.-ajtai kir. járásbírósnál. Ezt tette volna a tiszteletes ur és semmi egyebet.

Könnyű most vitézkedni. De nehezebb azt megmagyarázni, hogy mi jogosította föl arra a föltézésre, hogy isteni szolgálatának bevégzése után, a mező közepén fölvegye a Csar. Már. keresztjét, vagyis, hogy megáldassék és megveressék a baróthi katolikusok hívek által? Lehet-e ennél nyilvánvalóbb kihívást még csak képzelni is? Lehetett-e ennél durvábban megsérteni a baróthi katolikusokat? Képzeltető-e vakmerőbb insultus, mint e föltézés? Ha a kocsmában folytat ilyen beszédet a tiszteletes ur, még akkor is pártját ritkító tapintatlanságot művel; de hogy a templom szöszéskéről ekként bántalmazzon más felekezetben levőket, hogy ne a dogmájukat, de egyenesen a személyüket támadja meg, hogy ama szent helyről hirdesse az ő békebotlásuknak és brutálitásuknak lehetőséget: ez már olyan visszataszító, hogy lehetetlen a legkínosabb benyomásokat nem érezni miatta.

És a tiszteletes ur még lóhátról beszél. Szálljon le!

Azt mondja: „ . . . én vagyok (már mint Révai tiszteletes) az élő példa, (ezt is predikációjában mondja) kit Baróth nyílt utózatján tégladarabok és kövekkel megdobáltak”

Hát — más a golyó, más a fecske. Tet-szik emlékezni a klasszikus mesére „Nos poma natamus.” Őnek igen nagy a bajusa s igen vastag — koponyája ahoz, hogy mártírt lehessen. Őt a baróthi katolikusok soha sem dobálták meg, hanem igenis meg-

dobálták a baróthi választók. Ő ott akkor nem mint az isten szolgája, hanem mint a földi hatalom szolgája működött. Korteskedett a kormánypárt jól ismert fegyvereivel — és megkergettek. Az ilyesmire nem szokás és nem szabad a katedránban venni elégtételt. Ez önnek privát ügye volt. Ugyasmi történt ott ünnelel, mint Ince Józseffel Baczonban, az ön községében, az ön jelenlétében. Ne tegye hát magát Csarnátoninak, ki vallásért szenvedett, mert helytelen dolog a vitéséget a vitészkedéssel így összezavarni.

Vége is, midőn semmi igaza sincs, maradjon meg illetékes helyén, ne verdesse mellét megdöbbenő izléstelenséggel a nyilvánosság előtt, s ne kezdjen velünk polemizálni. Jegyezze meg magának Révai tiszteletes ur, hogy az ostobaság olyan adomány, mellyel nem illik visszaélni.

Pörös mandatumok.

A kaposvári választás.

Budapest, nov. 1.

A kaposvári képviselőválasztás érvényességét fölöttébb való ítélőhatóságra ma d. e. 10 órakor ült össze a képviselőház III-ik bíráló bizottsága. Az ítélet kihirdetésére déli 12 óra volt kitűzve. Nagyszámú, jobbra képviselőkből álló közönség szinte lázas érdeklődéssel várta a Széchenyi Pálgróf mandátuma fölöttébb döntő ítéletét. Tizenkettő rég elmúlt s még sem szólalt meg a közönséget behívó elnöki csemettyű.

A közönség azonban nem oszlott, a tanácskozó teremhez vezető lépcsőház zsúfolásig tömve volt a hozandó ítélet esélyein vitaközlő közönséggel. Vége egy és fél órakor kinyílt a terem ajtaja s a betódulóknak Vargics Imre elnök kihirdette a bizottság következtetése hangzó közbeszóló határozatát: „Mivel a dolog további tanulmányozása és tárgyalása huzamosabb időt vesz még igénybe, a további tárgyalás elhalasztatik s az ítélet kihirdetésére a hó 3-dikának d. u. 6 órája kitűzték.

A bizottság tanácskozásiából a nyilvánosságra alig szivárgott ki valami. Aból a körülményből, hogy a bíráló bizottság két ellenzéki tagja együtt távozott az országgyűlésből s nem a többi bíráló bizottsági tagokkal, próbálták meg az elhalasztás által csalódottakat az a következtetést, hogy a zárt tanácskozásban heves viták folytak s Eötvösnek s Horváthyknak a töbi-ekétől eltérő külön álláspontja van.

A bizottság a kérvény főkifogásának, a névjelzők megnevezésének tárgyalását még nem fejezte be, a többi vádak még nem jöttek szóba.

A mai tanácskozás a bizottság keblében felmerült ama kérdésnél szakadt meg, hogy összehasonlítás végett megismerjék-e a szavazati listáknak, harmadik, a belügyminisztériumban lévő példány.

Mint hallatszik, ennek hivatalos megtekintését, annak a belügyminisztériumból való bekérését a bizottság, főleg Vargics Imre elnök ellenzése folytán, nem határozta el. A tanácskozás azonban félbeszakadt, hogy ama bizottsági tagok, a kik e példány látását óhajtják, — azt maguk megtekintessék.

A szavazati listákról a belügyminiszteri példányról érthetetlen dologt hallunk. Kaposvártól a nyári választás után felmerült a gyanú, hogy tévesen történt a szavazatok bejegyzése, a belügyminisztériumban való felkúldása előtt párkülömböség nélkül számosan megtekintették e példányt mindnyájan azt találták, hogy az a 19. társzáz szavazat e példányban nem Körmenyire hanem Széchenyire van beírva.

Ferencz a két keze közé rejtette arczát, s a kandallóhoz támaszkodva némán s mozdulatlanul állott.

Néhány perczig semmi neszt nem szorította felbe a kis szobában levő csendet. Magda kétszer próbált beszélni. Ez a mely csend rettentő volt; úgy érezte mint ha minden ereje és érzéke — el akarná hagyni.

Szégelyte magát, földig volt alásva, és szenvedett; félt és mégis vágyott a Ferencz tekintetével találkozni, és annak a hangját hallani.

Ferencz, suttogó végre, oh Ferencz beszéljen! Szóljon hozzám! Maga jó, ugye megpróbálja nekem megbocsátani?

Ferencz felemelte a fejét, s feléje fordult, becsületes de kissé közönséges arczát az eltökölhetetlen szenvedés megváltoztatta, s még nemesebbé tette.

Magda, szépségtelen azt próbálom, mondá lassu szelid, de kissé fátalyozott hangon. Ha van valami megbocsátani való, teljes szívemből s őszintén megbocsátom.

Engemet illet inkább a véd, maga oly fiatal volt! — Édesem, mondá az ifjú nyájasan, reszkető kezét a leány felé nyújtva, legyen boldog, nagyon boldog azzal a férfival a kit szeret!

A Lockhart Magda elfehéredett ajkairól rettenetes éles kacagás tört ki.

Azzal a férfival, — kiáltá gunyosan a leány — kinek az a kívánsága, hogy e: életben soha se lásson többé, a ki nem méltatott arra, hogy megbocsásson, ajki ha a lábainál haldokolnám, nem hajolna le hozzám hogy halálos gyötrelmeimet enyhítse! — Oh, Ferencz, nemes szavaival csak azt bizonyította be előttem egész világosan, hogy ő soha sem szeretett engemet;

Ugyanazt jelentette Tallán Béla főispán is nyilvánosságra került ismeretes leveleiben. A bíráló bizottságnak egy kormány-párti tagja e napokban megtekintette a belügyminisztériumban fekvő példányt s azt találta, hogy nem egy áll a dolog mint azt Kaposvártól többen s a főispán is látták, hanem a 19. társzáz szavazat Körmenyire van bejegyezve.

Körmeny Sándor hétfőn személyesen akart meggyőződni erről az érthetetlen dologról, azonban neki nem engedték meg a kérdéses szavazati listástrom megtekintését.

Delegációk és a magyar ipar.

Az országos iparegyesület a hadifelszerelési szükségletek tárgyában felterjesztést intézett a magyar delegációhoz s annak beterjesztésére Zichy Jenő gróf egyesületi elnököt kérte fel.

A felterjesztés lényege a következő: „Mélyen tisztelt országos bizottság! A közös kormány által a mélyen tisztelt országos bizottság elé terjesztett 1888. évi közös költségvetési előirányzat rendkívüli költségrovatában a hadi felszerelés kiegészítése címén többi közt 490 ezer forint irányoztatik elő kétfogatu zászlóalj löszerkocsik beszerzésére s gyalogsági és vadászcsapatok számára, továbbá hámoakra azon szaporítandó szekerek fogatai számára, melyeknek rendeltetés a kézi löfegyver-töltények szállítása. Ez alig lehet kétséges, hogy valamint a hadseregnek új fegyverekkel leendő ellátására szükségelt összegek, úgy a löszerszállító kocsikra előirányzott összeg is lényeges csorbitás nélkül meg fog szavatolni.

Hogy a mélyen tisztelt országos bizottság által is eddig mindenkor hazafias buzgalommal védett azon méltányos elv, miszerint a közös hadsereg szükségleteinek beszerzésében a magyar ipar is a lehetőleghez képest — a quata arányának megfelelő mértékben — részesítessék, a most érintett szükségletnél is alkalmazásba vétessék — a jelen esetben annál kívánatosabb, mert egyfelől az új fegyverek és azok számára szükségelt löszerek beszerzésében hazai iparunknak kellő mérvű részesítése vagy is kevés kiállítás van s ennél fogva kétszeresen méltányos, hogy legalább a löszerkocsik előállításában némi csekély kárpótlást nyerhetünk; de másfelől azért is, mert köztudomású, hogy a kocsigyártási ipar háztánkban teljesen reményképes fokon áll és minden jogosult igénynek megfelelően képes.

Ennélfogva — bizván a mélyen tisztelt országos bizottságok a hazai ipar iránt eddig is mindenkor tanúsított jó indulatában és lelkes buzgalomában — azon tiszteletteljes kérelemmel fordulunk a mélyen tisztelt országos bizottsághoz, miszerint egész súlyával odahatni kegyeskednék, hogy valamint minden fontosabb szükségletnél, úgy különösen az érintett löszerkocsik beszerzésében is hazánk a quata arányában részesítessék, illetőleg hogy a kívánt beszerzés megfelelő része Magyarországra szánva tartassék fenn; továbbá, hogy ennek eszközölhetése végett utasítsassék a közös kormány, miszerint az illető pályázati felhívást idejében közölje, az alulírt országos iparegyesülettel, valamint az összes hazai kereskedelmi és iparkamarákkal.

A honvédség köréből.

A Katonai Lapok legutóbbi száma írja: Azok a változások a honvédség főbb parancsnokságaiban, melyeket hónapok előtt jelezünk, mind beteljesültek.

Nyugalomba lépett Mátyás János altábornagy, a Rendeleti Közlöny legutóbbi száma jelzi Benkő Rezső tábornok nyugdíjaztatását és fogja már legközelebb hozni

— Mi volt az ő sérelme a magáéhoz képest?

És maga még is megbocsátott. — Ferencz, ha akarja, én kész vagyok ígéreteimet beváltani!

Nagyon komolyan beszélt s minden szavát komolyan értette, és most reszkető várokozott a Ferencz válaszára. Ő maga is alig tudta hogy szavai mibe kerültek neki, vagy hogy egy olyan jövő mily borzasztónak tetszett előtte. Férjhezmenni ehez, s a másikat szeretni, szívének egész erejével! Könnyebb volna a halált választani, de azért ha Ferencz kívánta kész volt megtenni.

— Magda azt hiszi, hogy én ilyen áldozatot elfogadok magától? mondá az ifjú. Nem édesem, azt nem teszem, boldogabb sors vár magára.

— Lassu éhen halás az ami reméltem! kiáltá Magda keserűen. Ferencz, én ítet soha sem fogom többé látni! Higgye el nekem, vagyis helyesebben mondva bújgye el neki. Ő soha sem fog reám nézni és velem beszélni.

— És maga öt szeretve még most is kész volna feleségem lenni? Szegény Magda!

Az ifjú szemei könnyekkel teltek meg amint a leány arczán nyugodtak nemes szíve csak a leggyöngédebb részvétellel és sajnálkocással volt tele iránta. Ez a szerelme, mely a Magda szívében nem ébresztett viszont szeretmet, sokkal nemesebb, önzetlenebb és igazabb volt, mint az a szerelme, melyért életét adta volna.

Ferencz, ha elfogad jó felesége leszek, mondá a leány szemeit bátran emelve fel az ifjura. Próbálja meg azt gondolni, hogy én szerettem valakit, és az meghalt, mint a hogy reám néve valóban meghalt!

Nagy kiértés volt, mert Ferencz szen-

Hollán és Görgey altábornagyok visszavonulását is a teljes átlományból, mely két utóbbi különben már régebben másoknak adta át a keireti parancsnokságot.

De ezek a változások a főbb parancsnokságokban csak egy részét képezik az összes változásoknak, és úgy látszik, hogy el lön határozza, miszerint mind ama főbb tiszteknek, kik annak idején a honvédség szervezését vezették, nyugalomra kell szük-ségüknek lenni.

Tény, hogy legújabbán Ghyezy Béla altábornagy a budapesti honvédkerület parancsnoka is beadt nyugalomba, helyettesítési kérvényét. Azonkívül katonai körökben egész biztosnak mondják, hogy tavasszal lovag Graef Ede lovassági tábornok honvéd főparancsnoksági adlatus is nyugalomba vonul lovag Henneberg altábornaggyal, a honvéd lovasság főfelügyelőjével egyetemben.

És azt is b-zólják, hogy Musulin Emil altábornagy a horvát honvédkerület parancsnoka is nyugalomba fog menni, Graef Ede lovassági tábornok utódjául Forinák Gyula altábornagy van kisselemve, míg Henneberg altábornagy utódjául Schönberger Béla altábornagy és Gyömrő Antal tábornokot emlegetik. Az előbbi hadosztály, az utóbbi dandárparancsnok jelenleg a közös hadseregben.

Ha tekintetbe vesszük, hogy Dobay József altábornagy is csak nem rég vonult nyugalomba, kitűnik e változásokból, hogy rövid időközben a honvédség majdnem összes főbb parancsnokságaiban változás történik, a mit katonai szempontból semmiképpen sem lehet helyeselni. Igaz ugyan, hogy a nyugdíjazások mind azon czimen történnek, hogy az illetők azt kérik és kérik is, csak az a kérdés, miért kérik. Nagyon is természetes, hogy egy felsőbbbrangú tábornok, ha vele pl. tudatják, hogy azon testet melynek élén áll, háboruban nem ő fogja vezetni, hanem más és ő iltthon maradhat; mert valakinek ez így tetszik, az a tábornok ha önrzete, van, pedig ez a katonánál nagyon is szükséges, érteni fogja: mentselek fel a szolgálattól. Kér, de azért nem akar. Valóban feltűnő, hogy a honvédség főbb tábornokai épen akkor vonultak tömegesen vissza, mikor rájuk került a sor hogy hadtestparancsnokokká s ezredtulajdonosokká legyenek és hogy mindezek félrevonulnak, kik e jogosultsággal bírnának. A honvédség mostani aktív főbb tábornokai már mind oly rangviszonyokban vannak, hogy csak évek múlva emelhetnek ily aspirációkat.

Mit mondanak a Bolgárok?

A szobranje Ferdinand fejedelem trónbeszédére egyhangulag a következő felirati szöveget fogadják el:

A hazának oly nagy és keserű megpróbáltatásai után rendes ülészsakra egybehívott képviselői a bolgár népek szerencséjének érzik magukat, hogy királyi fenséged lábaihoz lehetnek ama mely hűs és szeretet érzelmek, melyekkel a nép uralkodója iránt el van telve.

Nem találnak kellő szavakat, hogy kifejezhessék halánkat azon nagylelkűséget és önmegtadadást, melyeknek királyi fenséged jelét adta, midőn elfogadta Bulgária fejedelmévé történt megválasztását és eljött új hazájába és kezébe vette a kormányzást s ez által megmentette az országot ama nagy veszedelmektől, melyek fenyegették. Mióta fenséged a trónra lépett, Bulgáriában a rend, a nyugalom és a közbiztonság ismét teljesen helyreállt, Bulgária összes polgárai a békés munkálkodáshoz látnak és immár mindenki hisz a szerencsés és nagy jövőben. miután az ország megnyugtató és nyugalmat talált.

Királyi Fenség! Nagy meglepéssel vettük tudomásul királyi Fenséged szavait,

védélyesen szeretjük. És Magda oly egyedül állott, barátok és rokonok nélkül; s szükség volt arra a gondoskodásra, támaszra és pártfogásra, a mit csak a férj adhat; és még is, a létező viszonyok között nem segíthetett rajta, még barátja sem tudott lenni.

Ha nőül venné, kényelmet adhatna, s a szegénység ellen biztosíthatná; de sokkal jobban szeretete, és sokkal drágább volt előtte, mint hogy e házasság által egy boldogabb jövőnek minden eshetőségét, el akarná zárni előtte.

— Én elég ödi vagyok arra, hogy azt kívánjam, miszerint a feleségem szeressen, válaszolá mosolyt erőltetve. És Magda, én sokkal jobban szeretem magat, mint hogy a maga boldogságát az enyémet feláldozzam. Édesem, engedje meg, hogy testvére legyek. Nem mint ha azt remélném, hogy a Phil helyét valaha be tudnám tölteni; de még ő sem tudná jobb, s hűségesebb lenni magához, mint a milyen én leszek.

— Ez ez nem volna áldozat, mondá a leány. Nekem nincs otthonom hol a fejem lehajthatnám, egyedül állok barátok s rokonok nélkül. Magda adhat nekem ott-hont a barátokat — és én kész vagyok megfizetni az árát.

— Ez által barátait nem fogja elveszíteni, válaszolá Ferencz felindulással. Édesem, maga nagyon magas árt ajánl. Meggondolta-e, hogy mi az, életét és szabadságát örökre feladni egy olyan férfért, a ki iránt elég jó indulattal van ugyan, és szereti is, de akinek szerelmét nem viszonozhatja soha? Magda, ha el fogadnám ajánlatát, kétségtelen hogy maga szerencsétlen lenne! Mit gondol rólam, miféle embernek tart? folytatá szenvedélyesen. Azt hiszi, hogy fából vagy kőből vagyok, szív, lélek és érzélem nélkül?

(Folyt. köv.)

melyek a szultán ó császári Felsége és a többi nagyhatalomnak Bulgária iránt táplált rokonszenvére vonatkoznak. Mi reméljük, hogy a kormány királyi Fenséged bölcs vezetésére alatt mindent el fog követni, hogy e rokonszenvet fokozza és tovább is épségen tartsa a többi hatalommal barátságos viszonyokat.

Monseigneur! Ugy a miszeretünk és hódolatunk, mint a vitéz bolgár hadseregé is napról napra fokozódik királyi Fenséged személye iránt és a zálogát képezi annak, hogy meg fogjuk védelmezni Bulgária koronáját, melyet királyi fenséged fényével és méltósággal visel. A bolgár nép a legnagyobb áldozatoktól sem rettenne vissza, hogy derék uralkodóját támogassa, tetteiben és törekvéseiben, melyek drága hazánk szerencséjének, nagyságának, jogai és érdekei megővésének szentelvék.

Királyi Fenség! Teljesen felismerjük annak szükségét és fontosságát, hogy az ország belügyei jól rendeztesse és ezért szorgalommal és figyelemmel fogjuk meg törvényjavaslatokat és indítványokat tárgyalás alá venni, melyeket a fejedelmi kormány a népképviselői elé terjesztend és el fogunk követni mindent, a mit kötelestgük és a haza érdeke elénkbe szab. I. Ferdinánd ó királyi fensége Bolgárszág fejedelme éljen!

Uff királynak.

— Helyben. —

Kolozsvár, 1887, nov. 3.

Sire!

Theatrumbeli birodalmának három óráig tartó existálása alatt az este ön saját külön száncaival terület határait is átlépte, s leszakított onnan néhány patogó krix éleket, melyeket ön ott saját külön száncaira természetesen. Legyen meggyőződve, Sire, arról, hogy zöltségének e per brevi manu capionem formában történt tulajdonjogi megsértésért ön annál kevesebb fog igénykereseti gyilkos pórt akasztani a Ön nyakába, mivel e leszakított, s szerencsésen szívrába pattintott élecek nukleolusával magam is tökéletesen egyetértek.

Helyes dolog volt fölemlíteni, Sire, mindenképp az ezer esztendő óta petrifikált árnyék gyanánt kísértő a s híd dolgát, melyet nyélbe ütni nem csak az ön kormányra képtelen, hanem képtelen esztendő óta a kolozsvári kommunitás is egészen addig, míg a most igazán csak „isten kedvező kegyelméből” talpán álló rongga fahid monstrum egyszer megújja a várakozást és úgy hanyatt vágja magát a vízbe, mint egy tunya bivaly. Természetesen azokkal együtt, kiket az ördög akkor hitára visz. A k or lesz valami. Addig isten nyíla önön meg minden káros embert.

Szóltott ön a vízvezetékéről. Ugyan, Sire, ugyan Tudnia kellene, hogy e város „Eze” sőt tábó való ugratásnak nevezte az elkészített tervet, tén mert a saját csucsaí számadásaira emlékezett vissza — Hát nem is lesz itt vízvezeték! Sire a mostani vastu koponya esonok alatt csak akkor, ha 1.) cec gyal megatun orthographiát 2.) a színházi régi tükör szűnik kísérténi körül a folyosókon kopogván rémesen s a kiegészít UR ellen kavgil bombával szertelen merényleteket forralván szörös mellének nedves rejtékben . . . 3.) ha a temetőben halottak napjának esztéjén nem fogja utatolassá tenni durva kacaját és szennyes beszéd.

S hát, Sire, a németek p allója! Erről épen száz esztendő óta. Mondunk rossz. Mondunk gyalázatos. Mondtuk, hogy hitóri lábát rajta a járó ember és mondunk hiába, mert — igazan van önnek — itt nincs olyan főkapitány, ki értelmes magyar beszédet halljon. E veszedett rozzant dögöt majd csak siracuzal művészek jönnek megcsinálni az utolsó ítéletnek napján a kitorombítáji őket sirjakból valamelyik jótékony szent. Persze ha Apafi uram ó nagysága életre kelne hitelen, s azon tollas buzogánnyal, mellyel egykoron Calibanos Vatter hitát döngötte el, rátné két kézzel, a föld szíraira, egyben lenne itt palló olyan, mint a karikacapia. Hanem ő alszik, mi alszik, ti és mindenki alszik tékél, Amen.

Fölhozza ön tegnap azt is, hogy ha a színház szentióntját negyvenezre forintra emelnék, hát az jó volna. Jó ám! De tudnia kellene, Sire, hogy Kálmány király hatszáz ezer forintnyi cabinet pénzéből minden ördögnek tolla kitélek, csak hasznos és szükséges dolog nem. Ha kedvenc emberé Keglevich tizezer forintot dob ki az egyik mellényzsebéből trikókra, s más negyvenezret egy születlen ballet kiállítására (ubi es Exceelsior?) hát az mind jól van és bölcsen van. Nem szól semmit a nagy — ur. Még akkor sem, ha egy száz hűség képietel mandatumának kidrukálása 51-000 forintba kerül (hát es Szécsényi?) Épen kétszer akkora summa ez, mint a mennyit a kolozsvári nemzeti színház kap, de még ide még 20 ezer forintot is dörmögve ad a nagy ur, „vilasztsái visszaélésekre” kitárja lelkesen mindkét kezét és ontja tele marékka a jót.

És fölhozzát ön, Sire, még más egyebet is, a mikkel behunyt szemmel egyetérték. Csakhogy haszon nélkül való dolog ez. A Manlicher puskának kalibrit nem cserélgett 9-ről 11 m. meterre és 11-ről 9-re felle annyiszor, mint a hányszor az ön által publikált dolgokat immár tornával, aszpikkal, mártással, s óval es epével garizozva mi kitaláltuk. Eredmény — 0. Jókarrat azokban, kik hivatta volnának megkenni a közügyet lassan járó szerkerét, szintén — 0.

Már mit tegyünk?

Ön atakirgyn. Uff. De ha még annál az erőnél is erősebb volna, mely a templom körül levő épületeket földhöz ragadva tartja, akkor sem volna képes boldogolni oly városban, a melynek fejé, a város Eszének s a l á b a. Egyebekben áldást, békességet!

Punktum

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, november 3.

— Kérjük lapunk azon t. előfizetőit, kiknek előfizetésük mult hó végével lejárt, hogy azt mielőbb megújítani kegyeskedjenek.

- A szathmári új püspök. Mesz-
gula esztergomi kanonok kinevezé-
süri püspökök, egy Belsőbi jött bi-
sürgöny szerint ő felsége már al-
katmáron nagy az öröm a fölött, hogy
házmegye volt nagy nevű püspöké-
mélto utódja lesz, mint a milyen
Gyula. A kinevezett új püspök
azon rendezett egyházmegyei kintő
megü klerust vesz gondozása és kor-
nisa alá.

- Szolgabíró választás. Csikme-
nényhatóság bizottságának október
tartott rendes közgyűlésén gyergyó-
kölösi főszolgabíró Nagy Tamás szol-
gabíróvá választott meg Fejér Sándor 52
szavazattal 89 szavazattal.

- Véres dráma az országúton.
gy gyilkosságról értesít belényesi le-
nek. A napokban Kodó György és fia
Tanász hunyai lakosok a vasúti he-
szőlő hazafelé menve megállapodtak egy
korosmánál és egy pár pohár borra
mentek. A korosmában sokan voltak.
Tanásznál ülték Bara Trailla és Sust
A Kraacun szintén hunai lakosok. A
ezek meglátták a bejövőket kikkel
meghívás ismeretében voltak, hátat
ittak nekik s tovább ittak. Ilyen köz-
mában összejáratlalkoztak az ismerősök
amab föld miatt, melyet az egyik jog-
tulajdonított volna el a másikól. A
máskor végig hevesebb és hevesebb
sőt később tettesre is került a
gy végre ültgelni kezdtek egymást. Csak-
er beleavatkoztak a többi korosmai ven-
és nagy nehezen sikerült is egymás-
elválasztani a dühöngőket, kik ismét
s, tovább ittak. Rövid idő múlva Bara
és Sust Kozma Kraacun ittas fővel
rest község határában elvonuló ország-
szőlő hazafelé mentek. Nem haladtak mesz-
s, mert Kodó György és fia Kodó Ta-
nászok siettek és az országúton ismét
találtak a korosmában megkezdett vitát.
máltas mind hevesebb lett, a bunkos-
sok forogtak és suhogtak. Végre Kodó
gy és fia Kodó Tanász, felkapták a
s levő fejüket és úgy vágták a fej-
hátával föbe Bara Traillát, hogy
rögtön összerogyott és pár pillanat mul-
tán halt. Sust Kozma Kraacun látva a
dasságot, elfutott. A hullát a gyilkosok
mellé árokba dobták. A tetteseket a
bírók elfogták és még akkor éjjel ki-
gitták. — A gyilkosok a gonosz tettet
nem beismerik. Az egyik gyilkosnak, Ko-
tanásznak sapkája a meggyilkolt hul-
satt az árokban találtatott, a fejese
sint bűnjel egészen véresen került
módorok kezébe.

- Gyulafehérvári hírek. — A
gy kolozsvári látogatása alkalmával se-
sant folyamodottak közül négy gyulafe-
hervári lakos is kapott kisebb összeget,
s a polgármester a napokban kézbe-
s. — A közös hadsereghelyi tisztikar a
napokban meleg ovációkkal fogadta Bro-
tállán hadnagyt, ki egy Marótti nevű
olasz nővel kélt egybe, s fiatal fele-
vel Gyulafehérvárra érkezett. — A tiszt-
mó a tél folyamán több hangversenyt
közösségtel rendez. — A novemberi elő-
adások alkalmával kinevezett tisztek
meglátára a kaszinóba hétfőn este ünne-
p lakomát rendeztek, melyen a polgári
pi körökből is többen vettek részt. —
napokban nagy katonai díszrel temették
Fihler Ferenc 85 éves, s már 37 év
nyugdíjazott századosát. — A roncsolt
alab a hatóság erőlyes intézkedései kö-
zében szűnő félben van. — Gran Hen-
névű közös hadsereghelyi tizedes mult
én egyenlőtte magát. Tettét bünte-
teli felelőseben követte el.

- A dévai egyesületek közül az
évadban a szegény gyermekek föltnhá-
ról gondoskodó rongyos-egyesület adott
módor először életjelt. Okt. 30-án fillér-
sint rendezett igen változatos műsorral,
s Terenczné népdalai nagy tetszést arat-
s, ugyisintén Sopkász Bertá k. a egy
mese előadott magánjelenete. Hettyey Gé-
nyelvek gonoszságáról beszélt élmésem.
sistort Hoos János vezetése alatt álló
megyes és a képzőintezeti dalkör előad-
sáztatták ki.

- A krásznai aranyrudak. Szep-
er közepén a kiskorú gróf Mikos János
ajónát képező krásznai erdőségben nem
mese Románia határától az ut mellett
s omlások oldalán kiskorúnyi Bisziók
gy, Bisziók Miklós, Bisziók István és
sodóznai (krásznai) Szávuly Ráduly oláh-
nyapszámok földhánys közben, az
gy értesülések szerint, 12 drb szaranyrudat
találtak, melyből 9 darabot a négy
gyütt találván, aké osztotta meg,
gy 2-2 jutott egynek s a 9-ikét Szá-
gy 2 fnt 40 krt adott kiegyenlítésül a
módorvéneknek. A Bisziók-fivérek eleget
találtak 12 fntért darabját az odaváló dász-
s, de ez nem tartotta a vásárt érde-
mek. Bementek tehát Brassóba s ott
találtak az életem vásárlókat. Negus
s és Voica Constantin pénzváltók sze-
nyében, kik adtak az aranyrudak drbjá-
s 120 fntot, holott 600 fntot érnek legke-
rebb. A hatóság nyomára jött a jó vá-
s és nyomozatot indított. A rudakon
s filatok és helyegből arra lehet követ-
telni, hogy Kr. u. 3-ik század első tí-
kál valók.

- Csempészet. Zsadanpataki Hán-
s Nizza folyó hó 17-én a Bisztra nevű
mfa szállítással foglalkozván, 6 ro-

mán batárór katoná által megtámadtatott.
Handáriknak sikerült a katonák első meg-
szöknie, de négy ökrét azon ürügy alatt,
hogy a romániai erdőből tűzfűt csempészt,
elvettek. Romániába belebeztek és ez ideig
vissza nem adták. A mint a vizsgálatból ki-
tűnt, Handárik csakugyan csempészetet akart
elkövetni.

**- Betörés, M. hó 30-án éjjel isme-
retlen tettes behatolt Jónás Adófi gyulafe-
hérvári birtokos udvarába és irodájában a
kezi pénztárt tartalmazó fiókot alkulesossal
kinyitván az egész fiókot kiemelte s a má-
sodik udvarra vitte át. A kezi pénztárban
elrendesen csak a napi szükségletre megki-
vántató aprópénz szokott lenni mintegy 100
fntig. Ez alkalommal azonban a háziur el-
utazván, tudva hogy vasárnap több fizetési
lesznek körülbelül 620 fntot tett ki vaspénz-
tárából, ugy szintén több ezer forint értékű
esedékes üzleti váltókat és kötvényeket.
Kora reggel az udvarbőr észrevetve a má-
sodik udvarban a fiókot s jelentést tesz. A
fiókból az összes készpénz eltűnt. A rend-
őrség rögtön megkezdte a nyomozást, de ed-
dig minden eredmény nélkül.**

- Agyonvert határpénztárnok.
Báisi hunyadmegyei községben Soós Lajos
határpénztárnokot az oláhok azért, mert ve-
lűk szemben szigorúan teljesítette köteles-
ségeit, olyan kegyetlenül megverték, hogy
meghalt.

- Egy gyilkos szökése. Emilit-
tük volt, hogy Karatean Juon ki aposzt
meggyilkolta a gyulafehérvári törvénsséki bír-
tónál pár hét előtt megszökött. Szabadsá-
gát azonban nemsohálgy élvezte, mert a csend-
őrk a topánfalvi havasok közt hová a szö-
kevény megüzdött, kinyomozták és elfog-
ták vissza kísérése közben újabb szökési ki-
sérletet tett, de hasztalan.

- Canovas del Castillo, a híres
spanyol államférfi, aki most hatvan éves,
a napokban megnősült. Huszonkét évvel
ezelőtt szerette meg menyasszonyát, aki
akkor 16 éves volt. A leány előkelő szűlő-
nem akartak beleegyezni a házasságba, de
a leány teljes huszonkét éven át hű ma-
radt szíve választottjához. A hű szerelme-
sek most végre egymáséi lettek.

- Péter fillérek. A pápa jubi-
leumára már befejezték a szerszet adomá-
nyok gyűjtését. Legtöbbsz, 20,621 frankot
a szepesi egyházmegyében adtak összesen
maga Császára György viszi Romába. A ka-
lozai egyházmegye Haynald bíbornokérsek
20000 lírájával és 4023 fnt gyűjtésével sze-
repel. A váci püspöki megye gyűjtése 5634
fnt. A gör. kath. egyházmegyei közül a
nagyváradi 1194 fntot, a gyulafehérvári 1150
fntot küld. A nyitrai püspöki megye 207
aranyat és 410 fntot ad.

**- A Panama-csatorna megnyi-
tása.** — Párisból távirják keddi kelettel:
A tudományos akadémia tegnapi ülésén
Lesseps úgy nyilatkozott, hogy a Panama-
csatorna 1890. február 3-án meg fog nyit-
tatni. — A munkálatok nem lesznek még
ugyan teljesen befejezve, de naponta 20
hajó máris használhatni fogja a megnyitott
vizitart.

**- Nagy katasztrófa a tenge-
ren.** Mint Antwerpenből sürgönyzik, a hét-
fői tengeri vihar nagy pusztításokat vitt
végebe. Az északi tengeren Gusztáv Adolf,
svéd görös, az összes utasokkal a viharnak
áldozatul esett. Vilssingen közelében több
angol hajó elpusztult. A hollandi partok-
ról eddig 27 halászhajó eltűnését jelentik.
Edigri föltevések szerint az ember áldozat-
ok száma 200.

- Óriási alagut. Amerikában egy
hatalmas vállalatra készülnek. A 14,441 láb
magas Tray Peak alatt ugyanis alagutat
akarnak építeni. A 25000 láb hosszú ala-
gut 4441 lábnyira lesz a hegy csúsa alatt.
Ha ezt az óriási tervet sikerülni fog ke-
resztül vinni, akkor az Atlanti és a Pacific
oldalán lévő völgyek össze lesznek kötve, és
az ut Denar és Colorado közt majdnem 300
mérfölddel lesz rövidebb. A Missouri vidé-
kén a talaj lassankint emelkedik egész 5200
lábnyira a tenger színe felett. A husz híres
szoros közül csak 7 fekszik 10,000 láb alatt,
míg öt 12,000 lábón is felül emelkedik, sőt
egy 13,000 láb magasságban van. Az a pont,
a hol az alagut építését megakarják
kezdeni, 60 mérföldnyire van Denvertől
nyugot felé.

- Kis hírek. Megdöbbszent öngyilkosság
tartja izgatottságban Debreczen városát. Munkácsy Má-
tyás városi levéltárnok hétfőn délután föbe lötte magát.
A választások miatt a polgármester részéről elküvetett
apróbb sértések vitték e lépésre. — Öngyilkossá-
got követett el tegnap a fővárosban Brümmer Sámuel
kereskedő. — Két angol torpedó hajó az időni
szigeteken egy minapi gyakorlat alkalmával összeütkö-
zött. A személyzet tengerbe fullt. — A Lukácsfür-
dőben tegnapelőtt öngyilkos lett egy Weisz Ferencz
nevű kereskedő szerelmi bubánat miatt. — Uj vilá-
gító szerz mutattak be a londoni kristály palotában
néhány nap előtt szakértő közönség jelenlétében. Az új
szert „Lucigen”-nek hívják s szélszerűen találtatott.
— Halottak napját Aradon, Debreczenben, Po-
zsonyban, Szegeden és Nagyváradon nagy ünnepély
mellett ülték meg. — Brüssauból sürgönyzik, hogy
tegnap a Brinn felé menő vonat összejáratás egy ren-
dező mozdonyval s a kezelő postászt halálosan meg-
sebesült. — Négy évi börtönbüntetésre
ítéltek Eperjesen Bernász Péter közművest, ki a nyá-
ron Lacusi János kőfaragót kísével szíven szarta volt.
— Gyilkosságot követett el végrehajtás miatt
Bölcsény Galló István, kinek ingóit, hogy le ne fog-
lák, egy órai fizetési ígéretet tett s ezalatt szomszédját
a 71 éves Henec Jánost magához becsalván — egy kés-
sel elvágta a nyakát. Azonnal elfogták.

VÁROSI HIREK.

- Albach Géza polgármester a
tegnap délután jött gyorsvonaton visszaér-
kezett városunkba szüreti faluzásából, s ma
megkezdte ismét hivatalos működését.

- Uj tudor. Tudori felavatást tar-
tottak ma egyetemünkön. Papp Gézaát avat-
ták fel sikeres szigorlatok kiállta után a
jogtudományok tudorává.

- Katonai botrány. Dombrovszki
Lajos ellen elküvetett katonai kihágás me-
lyet tegnap fentartással közöltünk tényleg
ugy történt meg, a hogy tegnap leirtuk: A
megtámadott Dombrovszki Lajos tanukra hi-
vatkozott a kikkel az esetet bizonyítani kész.
Mint értesülünk a rendőrség átit az illeté-
kes katonai hatósághoz, s a mint halljuk
az annyira botrányos kihágás tettessei két
köztiúsr már le is vannak tartóztatva. Min-
denesetre kíváncsok, hogy a tettesek példás
büntetésben részesíttessenek, annál is inkább
mert a katonaság nem arra van hivatva,
hogy békés polgárok életbiztonságát veszély-
lyeztesse, hanem ellenkezőleg azért, hogy a
polgárság élet és vagyonbiztonságát megtá-
madtatás ellen védelmezze. A nemzet nem
azért hoz oly óriási áldozatokat a hadsereg
fentartására, hogy ilyenm visszaélések kö-
vetessenek el. A katonai hatóságnak tehát
saját érdeke követeli meg hogy a tettesek-
kel szemben a törvény egész szigorával jár-
jon el.

- Tűz volt tegnap délután váro-
snakban. A tűzoltó toronyban elhangzott
jelzésekre szaladt a vásári néptől. növekvő
sokaság a györgyalvi-utczába, hol Dán De-
meter 14. sz. házának fedele gyuladt ki;
azonban a gyorsan ott megjelenő tűzoltók
lokalizálták s elnyomták a tüzet.

- Az országos vásár miatt az
éjjeli rendelenségek az utóbbi napok alatt
abonyra szaporodtak, hogy a dolgozóház
szűknek bizonyult a kézkerültek befoga-
dására. A mult éjjel 47 orzslengő került
be, kik más tartózkodási helyet és illetősé-
get nem tudtak megnevezni, minthogy vá-
sárra néztek be. Ma délelőtt a városbáz
udvarára állították fel hosszú csoportban
őket s a jeles kompanya valóban festői ké-
pet nyújtott. Akadt is nézőjük bőven.

- A vásári lopások közül a Tó-
biás Birienfeld gyulafehérvári kereskedőn
elküvetett a legérdekesebb. Mig ő dében
ugyanis ebédet végeztet, addig ismeretlen
tettesek behatoltak sátrába s portékái köz-
zül a legértékesebbeket kiválogatták.

IRODALOM.

„Eresz alól” ezim alatt Palotás Fa-
usztin ismert fiatal írótól egy kötet elba-
szélés jelent meg Szegeden Bába Sándor
kiadásában. A kötetben négy hosszabb el-
beszélés foglaltatik és pedig: „Egy folt a
derbén”, „Az egyszerű gróf”, „A szitosi
főbíróné” és „Az uradalom rongyosai” czi-
műek. Palotás beszélyeinek tárgyait e kö-
tetében a szegedi tanyai népeletről meríti,
s élénk megfigyelő tehetségről tesz tanúsá-
got. Tolla eleven, mesészővése ügyes s el-
beszéléseiben van erő és élet. A esinos ki-
állítású kötet ára 1 fnt.

*** Közegészségügyi törvényünk** kritikája
jelent meg Paracelsusz redivivus tollából.
Ő saját tapasztalataiból beszél s a törvé-
nyeknek kivihetlenségét eseteli. Nálunk
— mondja az előszóban — burokrata el-
mélkedők, de főleg a külföldi majmolása
folytán életbe léptetnek intézkedéseket oly
szükségek fedezésére, melyekről a nép még
őntudattal sem bír, melyek tehát tényleg
nem léteznek. A közegészségi törvény is
legnagyobb részben elméleti elvekre fektet-
ve s egy messze jövőre való tekintettel
lett megalkotva. Sorra veszi az egyes in-
tézményeket és népszerű stílusban, igen el-
vezetesen előadja a bajokat. Megjelent Sze-
geden Várnai L. nél, ára 50 kr.

*** A Gazdasági Mérnök** 44. száma a
következő tartalommal jelent meg: A he-
lyi érdekű vasutak reformja. A dohányjö-
vedék reformja. A budapesti állami minta
gymnázium. (Két ábrával.) A vasuti talp-
fák telítéséről. (III.) A Duna Odera csa-
torna. Gazdasági tanácsadó. Tárca: Tu-
dományos apróságok. Találalmányok.
Vizi ügyek. Vasuti. Kiállítás-
sok. Versenyek: Gépészet és
Gyáripár. Egyesületek és tár-
sulatok. Iparügyek. Vízálá-
sok. Heti Nap társ. A Gazdasági Mér-
nök megjelenik minden vasárnap 12 oldal-
nyi tartalommal, díszesen kiállítva, képek-
kel és szakszerű rajzokkal illusztrálva. Szer-
keszt és kiadja Gonda Béla.

MŰVESZET.

*** Nemzeti színház.** Szorongásig me-
gett nézőtér, pompás kedv és élénkség a
színpadon és állandó derűltség a közönség
körében ezek jellemzik a tegnapi színházi
estét. A régóta előkészületen lévő „Uff ki-
rály” tartotta tegnap este bevonulását a
kolozsvári színpadra. Az exotikus keleti fe-
jodelem (Németh) kitűnő kedvet hozott ma-
gával a világot jelentő dicsőre, a mely
megkapta a többi szereplőket s hódítást tett
a közönség közt is. Az est állandó érde-
klődés, kitűnő tetszés és hangos vidámság
között folyt le. Mondanunk is felesle-

ges, hogy a közönség e nemű hangula-
tának felidézése első sorban Németh Jó-
zsef pompásan megjátszott Uff király-
ának tulajdonítható. Németh gazdag kedélyének
egész készletét színpadra vitte, s Uff ki-
rályban olyan pompás alakot mutatott be,
a mely egymaga is kétségkívül állandóan
müsorton tartja a külfönb egy szövegben,
mint zenéjében fogyatékos operettet. Né-
meth különösen kolozsvári vonatkozásu ap-
ró és jól alkalmazott rögütözéseivel keltett
kitűnő tetszést, s a legtöbb ilyenmü sikerült
tréfája hangos derűltséget és zajos tapsot
provokált. Az ő derekasan felpiperézett alá-
kitása képezte központját az előadásnak, s
tárgyát a közönség állandó érdeklődésének.

A mi a darab szövegét illeti elég azt
mondanunk, hogy Rákosi Jenő tollából ke-
rült ki, s hogy itt-ott élénk és szelle-
mes, de általában tartalmatlan és erőltetett.
A darab meséjének elmondásával nem fá-
rasztjuk olvasóinkat, csak annyit jegyzünk
meg, hogy a felhasználó mese ügyesen van
kigondolva, a bonyodalom avatott kézzel
szöve, s a bohókás jelenetek és tarka cso-
portok egymást váltják fel benne.

A mű zenéjének szerzői Bátor Izidor
és Hegyi Béla, nem adják ugyan sok jelét e
művekben valamely magasabb és tartal-
masabb zeneiről talentumoknak, mind a
mellett hivatott zeneiről, a kik ugy a ma-
guk gondolatát jól tudják kifejezésre jut-
tatni, valamint a saját gondolat szegény-
ségüket ügyesen pótolgatják nagyobb te-
hetségek jobb portékáival. Eredeti gondo-
lat nem sok van a műben, s igen sok he-
lyen szembeütő módon használják fel az
idegen dallamokat, mindazáltal maguk ré-
széről is eleget nyújtanak arra, hogy a
szöveg megfelelő zene kíséretében élvezhe-
tőbbé váljék. Zenéje a darabnak általában
könnyed, s olykor behelzög dallamok köl-
osönöznek értéket. Nehány élénk menetű
dal tetszésben részesült. Általában a mű
zeneileg is figyelemre méltó termék kivált
arra tekintettel, hogy nagybórá hazai
piaozról került ki.

Az előadás egyike volt a legjobbak-
nak. Élénk menetű, gondosan betanított és
kitűnően vezényelt. Rég láttunk zenés da-
rabot első bemutatás alkalmával ily gon-
dosan betanulva, és annyi igyekezettel elő-
adva. A darab kiállítására is sok gond és
költség fordítottat. Az énekkarok tagjai
egészen új és festői öltözékekben jelen-
tek meg.

Az előadás főtényezői voltak még
Réthy Laura és Serédi Sarolta kisasszonyok.
Mindkettő első megjelenésekor virágokré-
ták és zajos tapsal fogadtatott. Réthy k.
a. néhány dalt meglepő szépen énekelt s
egyiket ismételnie kellett. Serédi k. a. igen
kecses jelenség volt Lazuli szerepében. Élénk
játékú nagy tetszésben részesült, s egyik dalát
zajosan tapsolták és megismételtették. Pom-
pás alak volt Megyeri Szirakocsa, nem külön-
ben Andorfi nagykövetje is. Mindkettő nagy-
ban hozzájárult a derűltség felidezéséhez.
A kisebb szerepeket Kápolnai, Láng Etel,
Széni Arabella, Kertész Mariska és Füredi
jól megjátszták. Dicsőretet érdemel Müller
karnagy a darab gondos betanításáért. A
siker nagy része az ő buzgalmat dicséri. A
közönség az újdonságot igen jól fogadta, s
ez első sorban a szereplők érdeme, a kik
egyenként és összesen ugyszólvá egy mást
iparkodtak felül mulni. Az első fogadtatás
és az elért sikerből ítélve az új mű még
sokáig vonzó darabja lesz a műsornak. A
darabot ma este ismétlik.

*** A deési színházban** Polgár Károly
társulata folytatja előadásait, de a színház
látogatottságán meglátszik, hogy a kiállítás
véget ért; a kiállítás ideje alatt mindig
szűfolt ház volt, most pedig csaknem üres
ház előtt játszik a társulat. Pedig a jól
szervezett társulat s a változatos műsor
egyaránt megérdemelné a közönség partio-
gását. A deési színházban Uff király
lesz a legközelebbi újdonság.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Bérlet 38-ik szám.
Kolozsvárt, 1887. november hó 4-én,
SARAH GRÖFNÉ,
Színmű 5 felv.

KÖZGAZDASÁG.

Kolozsvári tejszövetkezet.*
Dr. Szentkirályi Ákos kezdeményezé-
sére, Egán Ede orsz. tejjgazdasági felügyelő
a tejjgazdasági szövetkezet iránt érdeklődő-
ket október hó 22-én d. u. 2 órára az er-
délyi gazdasági egylett hivatalos helyiségé-
ben értekezletre összehívta.
Egán Ede röviden de alaposan előadja
a tejszövetkezet célját és kezelésének mó-
dozatát s egy részletes költségvetést is
terjesztett az összegyűlték elé a követke-
zőkben.

*) Az „Erdélyi Gazda” legújabb számából.

A szövetkezetnek előnye, hogy fel-
menti a gazdát az eladás terhe alól, s így
állattenyésztésének fejlesztésére az több időt
fordíthat.

A tejszövetkezetbe a társult gazdák
beküldik a tejet egy meghatározott időben,
hol aztán együttesen kezelik.

Az elárutásnak két módzata van,
vagy a házhoz küldik a tejet, (ami a vá-
sárló közönség kényelme tekintetéből aján-
latosabb) vagy üzlethelyiségekben adják el.
A teinek széthordása régebben üveg-palac-
kokban történt, ami bár szép és izletes, de
tekintve a törékenységet és a tetemes be-
fektetést, amit igényel, újabban más záros
edényeket használnak, melyek inkább meg-
felelőek. A tejszövetkezetnek a fölös tej
feldolgozására is be kell rendezve lennie,
mert nem minden tej fogy el tejszín, édes
tej és vaj alakjában; mindig marad oly
rész is, mely közvetlenül nem értékesíthető.

Egészségügyi szempontból is kíváncsok,
sőt szükséges ily szövetkezet létrejötte, mert
a tej minősége itt mindig pontosan vizsgá-
va lesz, a társultak a tisztaságra minden
tekintetben kötelezettséget vállalnak. A tej-
minőségnek minden időben való kiegyenli-
tettséget pedig; amely a gyermekek egész-
ségére annyira fontos; csakis egy szolid
tejszövetkezet után lehet elérni a teinek
nagy mennyiségben elegyítése által. Arra
pedig teljes megbízhatóságot nyújt, hogy
hamisítatlan tiszta tejet szolgáltat a fo-
gyasztó közönségnek. A termelő az itt elő-
soroltakra nézve a jelen körülmények kö-
zött semmi esetre sem nyújthat garantiát,
mert vállalkozóknak adván el a tejet, ilyen-
formán a visszaéléseket a legjobb akarat
mellett sem akadályozhatja vagy szüntet-
heti meg.

A költségek végeredményét az aláb-
biakban adjuk. Az üzlethelyiség első be-
rendezése körül 5000 fntba, 2000 liter tej
naponta kezelése mellett. Kézlelési költség
naponta minden liter tejtől egy krajczár,
tehát naponként 20 fnt, literjét a teinek per
9 kr. számítva 180 fnt, így tehát egy liter
tej 8 krral lett értékesítve.

Dr. Rózsahegy Ábalad, dr. Szentkirá-
lyi Ákos, Horváth Barátar, dr. Fabinyi
Rudolf, mind pártolólág szólottak hozzá az
ügyhöz.

Ezek után a kolozsvári tejszövetkezet
kíváncsok megalakulása elé csak jó remény-
nyel nézhetünk és hisszük is, hogy az a
november 6-án tartandó gyűlése alkalmával,
meg is történik, s Kolozsvár egy ily szö-
vetkezet áldásos hatását meg a tél folya-
mán érezni fogja s a társult tagok pedig
hasznos oldaláról nyernek kellemes meggyő-
ződést.

Piaczi tudósítás.
Nagyszében, nov. 1.
Buza hektolitère 4.50—5.30 Elegybuza 3.30—4.10.
Árpa 3.80—3.80, Zab 1.60—2, Törökbuza 3.30—3.70.
Pityókka 1.10—1.80, Lencse 7—7.50, Paszuly 4—5 fnt.
Marhahus kilója 32—36 kr. Borsnyuhus 26—45 kr. Ser-
tészus 38—40 kr. Tojás 10 dr. 20—24 kr.

A tőzsdéről.
Budapest, nov. 2.
A német császár állapotáról kedvezőbb jelenté-
sekre a tőzsdé nyugodtabb volt s a főbb értékek kursza
meglehetősen emelkedett; a forgalom azonban igen szűk
korlátok között mozgott. Vasuti értékek változatlanul
csöndesek. A helyi papirokban csak néhány kötés for-
dult elő. Valuta nem változott.

Az előtőzsdén határozottan szilárdabb irányzat
mellett osztrák hitelrészvény 280.50—280.80 fnton, ma-
gyar 4. százalékos aranyjárd. 99.50—99.55 fnton, ma-
gyar papírajradék 86.50 fnton került forgalomba.

Legujabb.

Az „Ellenzék” sürgönytudósítása.
Bukarest, nov. 3.
Az itteni lapok hire szerint Ro-
mánia külügyminisztere utasította Ro-
mánia bécsi ügyvivőjét, hogy értesítse
az osztrák-magyar kormányt, hogy Ro-
mánia hajlandó lenne a megzakadt
kereskedelmi szerződési tárgyalásokat uj-
ból fölvenni.

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS
BARTHA MIKLÓS.

NYILTTÉR.*
Zongora és harmonium raktár.
(Főter 13. Weselényi ház.)
Raktáron a legkintőbb szerkezetű bel- és
külföldi zongorák kaphatók a legolcsóbb árak mellett.
Bösendorfer-féle
**concert zongorák, pianók, rövid szárny-
zongorák,**

(Stutzfögel), (Piccolo) vannak raktáron nagy vá-
lasztékban. Több mint 7 zongoragyár van képviselve.
A világhírű amerikai Estey-féle harmoniumok
igen jutányos áron kaphatók nálam.
Zongora javítások, ugyisintén hangoltatások el-
vállaltak. Régi zongorák kicseréltetnek.
Kiváratra zongorák bizonyos havi díj mellett
bérbeadnak.
Raktárom megtekinthető mindennap délelőtt 10—
12-ig, délután 2—5-ig.
A közönség szives látogatását kéri.

Keller Gábor
zongora tanár.

*) Ezen rovat tartalmáért nem vállalunk felelő-
séget. Szerk.

Sz. 2236—1887.

947. (3—3)

2088—887
polg. számhoz.

969. (1—1)

Árverési HIRETMÉNY.

Abrudbánya város tanácsa részéről közhirrre tétetik, miszerint:

- 1-ör. A szesz- és pálinka árulási jog;
- 2-ör. Az országos- és hetivásár, a héten általi vásárvám;
- 3-ör. A bor és sör korcsmárlási díj;
- 4-er. A városi mészárszék az ahhoz tartozó vágóhíddal;
- 5-ör. A kövezetvám;
- 6-ör. A héten által és hetivásár alkalmával levágandó marhák utáni fogyasztási díj;
- 7-er. A hentesek által hetivásár alkalmával használandó vágóhidnak beszedési díja;
- 8-ör. A várost illető vadászati jog;
- 9-er. A kornatorki, bugyi és Mladin Nikolae nevű szénaretek; és
- 10-er. Az ⁵⁷⁸/₆₇₀ helyrajzi számú porondos hely

az 1888-ik év január hó 1-ső napjától kezdve — három egymástán következő évekre — haszonbérbe kiadatik.

A nyilvános árverés Abrudbányán, a városi tanács nagyertermében **ez évi november hó 15-én** reggeli 9 órakor és esetenként következő napjain fog megtartatni, miről vállalkozni kívánók azon megjegyzéssel értesítettnek, hogy az árverési feltételek a polgármester irodájában a hivatalos órákban megtekinthetők.

Az árverezni kívánók 10% bánatpénzzel lássák el magukat. Írásbeli ajánlatok a kívánt bánatpénzzel ellátva a város polgármesteréhez az árverés megkezdése előtt beadhatók, melyekben határozottan kiemelendő, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Utóajánlatok nem fogadhatók el.
Abrudbányán, 1887. évi október 25-én.

A városi tanács.

Sz. 1421—887. tkv. számhoz.

III.

969. (1—1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A tekei kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy Szomesán Martin tekei végrehajtónak Czig Martin idős tekei végrehajtást szenvedő elleni 28 frt tékekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kolozsvári kir. törvényszék (a tekei kir. járásbíróság) területén lévő Teke község 83. tkvben foglalt következő ingatlanokra

Rendsz.	Helyrsz.	Becsár	Rendsz.	Helyrsz.	Becsár	Rendsz.	Helyrsz.	Becsár
		frt k			frt k			frt k
2	1232	7	17	7274	17	30	12721	17
3	2152	7	18	7277.7278	17			
4	5155	—	19	8921	11			
5	2678	12	20	8424.8425	16			
6	4012	6	21	8430	21			
7	4028	7	22	8458	13			
11	5082	7	23	9173	19			
12	5188	81	24	9412.9424	189			
13	5548	73	26	10345	43			
14	6177	97	28	11632	8			
16	6365.6367	71	29	11676	51			

az árverést a fent ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi november hó 25-én d. e. 9 órakor a kebli tkvi irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatul fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, a végrehajtató és ajánlattevő kivételével készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényozokk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság telekkönyvi hatósága.
Tekén, 1887. szeptember 10-én.

REINBOLD,
kir. aljbíró.

Sz. 301—1887.

971. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében, ezennel közhirrre teszi, hogy a bánffy-hunyadi tekintetes kir. járásbíróság 2132—87. számú végzése által Schmiel Dávid javára Mandel Ábrahám O. Nádasi lakos ellen 1339 frt tőke, ennek 1887. évi august. hó 10. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 46 frt 49 kr. perköltetés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1694 frtá becsült házi butor, széna, szalma, buza, rozs, len, gazdasági eszközök, bivaly, ló és korcsmajogból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a b.-hunyadi kir. járásbírósági 2145—87. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis O. Nádason alperes la. ásan leendő eszközölésére 1887-ik év novb. hó 8 ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is eladatul fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez tartoznak, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt B.-Hunyadon, 1887-ik év október hó 23-án.

SZÉCSI LÁSZLÓ,
kir. bír. végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó ezennel közhirrre teszi, hogy a marosluda-i kir. járásbíróságnak 2088—887. számú végzése által Bucher Miksa javára Szabó János ellen 148 frt 20 kr. tőke, ennek 1886. évi július hó 2-ik napjától számítandó 6% kamatai és 57 frt 86 1/2 kr. perköltetés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 400 frtá becsült egy zsindelyvel fedett, hajóra épített egy kövű malomból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2088. számú kiküldetését rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis M.-Szent-Margita község határán leendő eszközölésére 1887. évi november. hó 11-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is eladatul fognak.

Kelt M.-Ludason, 1887. évi október hó 28. napján.

PALATKÁS ISTVAN,
kiküldött.

OLÁH RUDOLF

czipó-raktárában

férfi- női és gyermek czipők
dús választékban kaphatók.

Áruim jóságáról

kezességet
VÁLLALOK.

Hallatlan olcsó árak!

Üzletemből

kikerült czipők

mindennemű javítását
potom áron

FELVÁLLALOM.

944. (5—5)

Azonnali elszállítás.

TÜZIFA!

Öl- vagy félöl számra, egészben
vagy felvágva, házhoz szállítva
a legjobb minőségű nem usztatott

bükkfa kapható

WERTHEIMER VILMOS

fűszer üzletében, Széchenyitér 7. szám

Egy egész öl fa 11 frt 50 kr.

Rögtöni elszállítás.

936. (3—20)

Az edrélyi részek első és legnagyobb

917. (4—20)

BUTOR-RAKTÁRA

SZÖLLÖSY és CSERNYÁNSZKY
CZÉG ALATT

Kolozsvárt, Sétatér-utca 20. szám.

Tisztelettel ajánljuk a n. é. közönségnek 18 év előtt alapított, dusan berendezett butorkereskedésünket, melyből a legutolsó divat szerinti, mindennemű és izlésű lak-berendezéseket, átalakításokat jutányosan és jótállás mellett eszközölünk.

Raktáron: kitűnő, száraz, különféle izlésű, fényezett és homályos fa butor

részen kolozsvári készítmény
dús választékban: legjobb móddal készített, divatos töltött butorok, Thonet-féle töm. hajlitott munkák, izléses DISZARUK, VAS BUTOR, ESZTERGÁLT CZIKKEK, TÜKRÖK, legfinomabb LÓSZŐR-, AFRIQUE-, TENGHERIFÜ- és RUGANYOS MATRATZOK stb. stb.

„Különösen ujjonnan beszerzett HAAS-féle szöveteink-, szőnyegek- és függőnyeinkre hívjuk fel a n. é. közönség becses figyelmét.”

Évek hosszú során át fáradhatatlan buzgalommal és szakértelemmel vezetett üzletünk jó hírre, biztositókat nyújt t. vevőinknek, a szolid kiszolgálás irányában.

Kiváló tisztelettel: **SZÖLLÖSY és CSERNYÁNSZKY.**

Nyomatott Magyar Mihály könyvnyomdájában Kolozsvárt, bel-közép utca 33. sz.